

لەمپنیـزم دژ بە ٲٲـحـی ناٲٲـزایـتی و بەرنگاریـیـ. ئەحمەد ٲٲـسو

دەسەڵاتدارـتی بەرپرسیار - خزمەتگوزاریـ گشتیـکان

لە درٲژایـ مـژووی دەزگای دەوڵەت لە ٲٲـم مـدەرنەکەیدا بە دامەزراو گشتیـ کەمەڵایـتیـکانیـو، بەشەک لە شوناسی خـی لە گـی نـوٲٲـک و سیمای نوگەرانی و ٲـشکەوتووی چەندین کایـی خزمەتگوزاری گشتیـو بەرجەستەدەکات. خزمەتگوزاریـ گشتیـکانی وەکو ٲـرورد و خوڵندن “باخچەـی ساوایان تا خوڵندنی با”، تەندروستی، شەقام و گەوبانەکان، پارک و ٲووبەرکانی سەوزایـ، خزمەتگوزاریـکانی دابینکردنی ووزـی کاربـا و ئاوـی پاکی خواردنـو، چاودەری کەمەڵایـتی “سەرٲـرشتیـکردن، هاوکاری و ٲشتگیریـکردنی بەسـاچووان، منداڵانی بەسـەرٲـرشت و خاوەنـٲـداوێستیـ تایبەتەکان”.

چەندـتی و جەرـتی “Quantity and Quality” ئـم خزمەتگوزاریـ گشتیـ بنـٲـتیانـ ٲـووری ئاستی بەرپرسیارـتی و ٲـشکەوتووی دەسەڵاتدارـتی ٲـماری و کارگەری هەر کەمەڵایـک. ئاستی بەرپرسیارـتی و کارایـی هەر دەسەڵاتدارـتیـک بە تایبەتی نـوـندی بەیاردانی سیاسی و کارگەری “حکومەت و حزبەکان”، بە گوێرەـی و شەوازی خزمەتگوزاریـ گشتیـکان و ئاستی داھات و توانایـ ئابووری تاکەکەسەکان و گروپـ کەمەڵایـتیـکان و دواجار کەمەڵایـگە گشتیـ، دەٲـورت.

ھەڤـی گەورەـی سیاسی ٲـک بە دواـ ٲـک، گەندەـیی بەسنوور و ویستی ھەژموونەکی گشتگیری حزبی لە ھەر جومگەـیـکی حوکمەانیـدا، مامـکردنی خـکیانـ لە تەکی سیاسەت و حوکمەانیـ، بە بنـماـیـکردنی دەسەڵاتدارـتی و ... ھتد ئـو ٲـز ھەکار و ئـنجام ٲـک بە دواـ ٲـکانـ بوون کە کوردستانی گەیانـ بە دەخەک لە نزیکەـی دەسای ٲـا بردووە و ئاستی خزمەتگوزاریـ گشتیـکان بەردەوام لە داـزین و نزمبوونـو دان تا ٲـاددەـی نزیکبوونـو لە داـمان و ھەر سەھـنان. لاوازیوونی کوشندەـی خزمەتگوزاری تەندروستی و ٲزیشکی لە کەرتی گشتیـدا تا ٲـاددەـی نزیکبوونـو لە نـمان، شەقام و گەوبان نـو کو زیادنـکراون و بونیادنـنراون بەکو ئـو وشی ھەبوو بەر و وەرانیـی و ھـووشانـو دەوات، خزمەتگوزاریـ

دابینکردنی کار با داب زیو تا نرمترین ناستی خای ل ئم و رزی
س رمای دا و ک ل هاویندا کشای ک مؤاویشی س ربار د بت.
سیستمی پ رو رد و خو نندن ل نزیکای د سای ابردوو و ل
پاش کشای ب رد وام و ب ر ودوا گ ان و دا بو و ل س ر ه موو
ناست کا نی.

داهاتی تاک کس - ئابووری گشتی

پ و ر کی دیک ل ه س نگانندن و نمر پ دان، ه و و ب رد وام کان و
پ ژ ئ ستای و ستراتیژیی کان ه ر د س ا تدار تی ک ب
ئ مانجی ب رزکردن و ی ناستی داهاتی تاک کس و توانای ئابووری
ک م گا ب گشتی.

د س ا تدار تی ک ک ه رد م س رقا ب بت ب گ و ر کردنی
و و ب ر کان توانای ئابووری و د س تراوی بن ما سیاسیی
حوکم ان کان ل س ر شانی حزب، حزبیش ل س ر شان و ملی حکومت و ل
ب رامب ریشدا بچو و ک کردن و ی و و ب ر کان ئازادی، ئیراد و
توانای ئابووری تاک ک س کان، گروپ ک م ا ی تی کان و فزای
گشتی ک م گا جگ ل و ی د بت کا بووس ل ژیانی ئ و ک م گا ی دا
هیچیدی ل ب ره م نای ت. د س ا تدار تی ک کاتک و ئیا و
ب ر نام ی کی است قین و واقعی ب پ ر پ دانی ک م ا ی تی و
ئابووری تاک کس و گروپ ک م ا ی تی کان ک م گا ک ی ن بت و
بگر ه رد م ل ه رشکردن س ر ژیان خ ک و قورسترکردنی
گوز رانیاندا بت، ه بت ک ب شای ن وان د س ا تداران و خ ک
د بت خ ر ند کی قوو و فراوان ب ئ نداز ی ک دنیای خ ک و
دنیای د س ا تداران د بند دوو دنیای ب ت و او ل ک داب او و بگر
دژ ب ی کتری و کو ئ و ی ئ ستا ل کوردستان د گوز ر بت.

ل چ ند سای ا بردوو و ک پل ب رزکردن و ی ف رمانب ران و
مام ستایان ا گراو و ئ و ه موو موو چ ی ک ن دراو ک و
موو چ ی ئ م س مانگی ک تایی ئ مسا یشی د بت س ر ب ئ و ه موو
ل ب ی ن و پاش ک و ت و ئ و قس ب مانایانای داه نراوی
د س ا تدار تی حزب خ ک کان کوردای تی، س رباری زیادکردنی چ ند
ه ند ی ه موو ج ر کان باج و سومات، س رباری زیادکردن و
داه نانی چ ندین ج ر باج و س ران س نندن، ئ و س رباری ب رد وام
ب رزبوون و ی نرخی سوو ت م نی "غاز و نوت و ب نزن" و کار با و
... هتد، جگ ل داب زینی ک م رشک ن داهاتی تاک کس و دانی
ئابووری گشتی ک م گا هیچیدی ل ب دینا ی ت ه رو و کو ئ و ی ئ ستا
ک م گا ی ئ م ی پ دا ت پ د د بت.

ل مین - ل مینیزم

واژەى لـمپن "Lumpen" بـە يـكـم جـار لـا يـن كـار مـاركس (١٨١٨ - ١٨٨٣) و فرـىـدريـك ئـنـگـلـز (١٨٢٠-١٨٩٥) لـە مانيفـەستى حزبى كـمـنـىستدا "The Communist Manifesto" بـەكار ھـنـرا كـە لـە زمانى ئـمـانـيـيە و گواستيانە و نـەـو زمانى ئىنگلىزى "Lumpenproletariat"، بـە واتاى ئـە و تووژە كـمـمـەـلـە يـتـيە دەت كە لـە ووى پـلـە بـە ندى كـمـمـەـلـە يـتـيە، ئا بوورى و چىنايەتـيە و لـە خوار چىنى پـلـە ليتاريا "چىنى كرەكار" و.ن. لـە مپن، ئـە و بـە شەى كـمـمـەـلـە گا دـەـگـرـتـە و كە پـەـكـدەت لـە سواكەر، لـە شفرەش، دز و تاوانكار. لـە مپن تا ئاستەك لـە ملكەچى و بـە ئىرادەى دابەزىو كە چىدى نـە و كو ئىمكەنى بـە رـنـگار بوونە وى تـەـدا مردوو بـەـكـو دژى ھـەر جـەر ئـەـكـتـە كى بـە رـنـگارى و ەـكـى ياخيبيوون و ئىرادە تـەـ ندى دە و ستەتە و. لـە مپن تا ئاستەك تـەـ سلیمبوو بـە و زەى مەوجود و فەدەرى ئـە شەخە، كە وایلەھا توو دژ بـە ھـەر ھـە وەك بـە گەئەكارى لـە دەخى ھـە نوکە يیدا دە و ستەتە و. لـە مپن بـە سروشتي پـەـكـهاتەى چىنايەتـيە خەيان و بـە ھـەكارى نزمى ئاستى خوئەندە وارى، تـەـ گەيشتن و بىرکردنە وەيان نـە و كو نابندە بـە شەك لـە شەشە چىنى كرەكار دژى خاوەنكار و سىستەى سەرمايەدارى بـەـكـو ەـكـى دژە شەشە دەگەن.

لـە دەخى كـمـمـەـلـە گەئەمەدا، لـە مپنیزم، ئامازەى بـە ئـە و جـەر مەنتەلەيتى و بىرکردنە وەپەى كە دژ بـە ھـەر ەـكـى تـەـ سلیمە بوو و ئىرادە خواز دە و ستەتە و. لـە مپنیزم، ئـە و ەـكـى و ەـكـى تـەـ سلیمە بوو و دە ستەمە، ملكەچ، بـەـدەنگ و بـە ھـە وىستەى دە شەت لای كە سەكە بـە وانامدار يان تەنانەت نووسەر يان پـلـە دار و پـەـگـدار لـە ھىرارکىيەتى ئىدارى و سياسیدا، يان خاوەن بـە وانامەى با "ماستەر و دکتەر" بـەـت، كە بـە نووسین و ەـكـى دژ بـە ەـكـى بـە رـنـگارى و تواناى دەر بەینى نا ەـكـى زایەتـيە تووژەك يان بـە شىكى كـمـمـەـلـە گا دە و ستەتە وەيان ھـە ندە جار بـە سوخريەت و گەتە جاەى.

تەمەت و ەـكـى دژ بـە مەپەكى ھىچ يان لـە مپنیزم

مامەستايان لـە پەناوى داواکاریە سەر تايە، ەـكـى و ياسايدەکانى خەيان، فەرمانبەرەن و تەواوى مەوچەخەران بـە رـنـگارى ووى دە سەتەدارەتـيە و دە سەتەدارەن بوونەتە و بـە شەوازە مەدەنیدەکان. بايکەت لـە دواى گرتنە بەرى ھەموو شەوازەکانى خەباتى مەدەنیدە و پەناى بـە براوە. ئاسايدە ھەر جـەر خەبات و ئىرادە کردنەك ەـكـى ووى چەندین جـەر تانەلەدان، ەـكـى دژ و تەنانەت گەتە جاەى بـە تە و. سروشتي ھەر سەرکەشی و ئىرادە ردنەك وەهاى ەـكـى ووى ئانگارى و لـە مپەر جەرەو جەرەکان بـە تە و.

لـە پەيوەندە بـە نا ەـكـى زایەتـيە، خەپشانەدان و بايکەتى مامەستايانە و

چې ندين سرنج و ځنځرانې وو. بې نمونې سرنجك ئوې بوو گوايا هـموو ئوې ووددات لـم دځـر لـ كاري ژـربـژـري پارتـيـې بـ تـكـدانـي دـخـي (زـنـي سـوز) كـ ئـم بـچـوونـ لـوكـسانـو دـبـسـترا كـ لـاـيـنـگـيرـي يـكـتـيـن اـسـتـوـخـ يـان ناـاـسـتـوـخـ، بـبـنـمـايـي و پـوـوچـتـيـي ئـم تـمـتـ لـوـدا دـرـكـوت كـا تـك وـزـيرـي پـرـوـرـدـ “كـ لـ پـشـكـي پـارـتـيـي” هـوـيـدا بـ شـكـانـدنـي بـايـكـت و كـتـايـهـنـان بـ ناـزـايـتـي مـامـسـتـايـان تـنـانـت بـ ووشـي “دـبـت” فـرـمـانـيـكـرد و نـوـوـكـو سـرـيـنـدـگـرت بـكـو ناـزـايـتـي مـامـسـتـايـان تـونـدـتر بـوـو، سـرـنـجـكـي دـيـكـ ئـوـ بوو گوايا هـموو ئوې ووددات دروستكراوي يـكـتـيـي و بـ فـشـارـدانـنـ لـسـر پارتـيـي و كـارـتـكـي سـوـوـتـاو و كـارـيـگـري ناـبـت، ئـم بـچـوونـش لـو كـسانـو دـبـسـترا كـ اـسـتـوـخـ يـان ناـاـسـتـوـخـ لـاـيـنـگـيرـي پارتـيـي يـان گـوتـارـ سياسيـكـي پارتـيـيـن. پـوـوچـي و بـبـنـمـايـي ئـم تـمـتـش لـوـدا دـرـكـوت كـ جـگـري سـرـكـي حـكـومـت، قـوبـاد تاـبـاني داوـاي لـ مـامـسـتـايـان كـرد بـ گـاـنـو بـ ناوـنـدـكـاني خوـنـدن و دواـهـمـين هـوـي بـبـوـبـرـتـيـي گـشـتـيـي پـرـوـرـدـي سـلـمـانيـي بـ هـموو تـوانـايـانـو بـ شـكـانـدنـي بـايـكـت، بـمـام بـ ناـزـايـتـي تـونـدـترـي مـامـسـتـايـان و خـپـشـانـدنـي فـراوـانـتر و مـدـرانـو، هـروـها هـبوون دـيـانـگـوت نـوـي لـ پـشـت، ئـمـيـان نـوـوـكـو پـوـوچ و بـبـنـمـا بـكـو تـمـتـكـي هـنـد نـاسـت نـزـم شـايـان بـ قـسـ لـسـرـكـردن نـيـي كـ ئـمـانـ تـيـانـدا هـبوو لـاـيـنـگـيرـي اـسـتـوـخـ و ناـاـسـتـوـخـي يـكـتـي و پارتـيـش.

هـموو ئـو تـمـت يـزـكـارـانـ لـ نـو بـازنـي لـمـپـنـيـزـمـدا جـگـادـگـرن، لـمـپـنـيـزـم ئـو بـيـرـكـردنـو و تـگـيـشـتـنـي، بـ ئـوـي لـ ئـيـرـادـكـوتـن و اـسـلـيـمـبـوـو كـي خـي پـاسـاو بـدا تـو، دـبـت لـ بـهـاي اـسـلـيـمـنـبوو و ئـيـرـاد تـمـنـدي ئـوانـيـتر كـم بـكـا تـو بـ تـمـتـي پـوـوچ و قـسـي هـايت و پـايت، لـمـپـن و لـمـپـنـيـزـم دژ بـ هـر ئـكـتـكـي بـرـنـگـاري دـوـسـتـتـو.

ناـزـايـتـي گـشـتـيـي – بـرـئـنـجـامـكـي حـتـمـي

مـامـسـتـايـان وـكـو تـوـځـكـي زـيـنـدووي ئـم كـمـمـگـايـي، لـ چـنـد سـاـي اـبـرـدوـو بـ چـنـد نـدين شـوازي جـراوـجـر گـوزارـشـتيـان لـو دـخـ سـخـتـ و لـ ناـزـايـتـي گـشـتـيـي كـمـمـگـا كـردو و هـرـدـم بـ فـشـاري جـياوـزي مـدـنـي و نـرم، بـبـخـسـتنـي چـنـد نـدين خـپـشـانـدان و تـادـگـات سـكا تـمـارـكـردن لـ دادـگا و ... هـتـد هـرـدـم لـ ووبـوونـو دا بـوون لـ دژي ئـو هـموو زوـم و سـتـمـي دـسـا تـداران، تا گـيـشـتـو تـ بـايـكـتـي ناوـنـدـكـاني خوـنـدن و اـوـسـتـانـي پـرـوـرـد. پـرـوـرـد،

یەکێک لێ پێشێ هەرێ گرنهێکانی هه‌مای زیندووێتی و بێردێوامیی
ژیان و گه‌شه‌ و بێروپه‌شچوونی هه‌ر که‌مه‌هه‌گایه‌که‌. ده‌خی ئه‌ستا
سه‌رباری هه‌موو ئه‌وه‌ی په‌شته‌ر هه‌مای بێ کرا، بایکه‌تی مامه‌ستایان و
په‌که‌وتنی په‌روهرده‌ و خوه‌ندنیشی هاته‌وه‌ته‌ سه‌ر.

ده‌خه‌کی کارساتباری بێ و شه‌وه‌یه‌ که‌ ئه‌م ده‌سه‌له‌ تداره‌تییه‌ ووه‌به‌وه‌ی
که‌مه‌هه‌گای کردووته‌وه‌، هه‌به‌ته‌ بێ هه‌ر که‌مه‌هه‌گایه‌که‌ گه‌ر لێ نزمترین
ئاستی زنده‌ووێتی و هه‌شیار بێ ماف و ئازادییه‌کانیدا به‌ته‌،
ناهه‌زایه‌تی لێ هه‌موو جێر و ئاسته‌کانیه‌، خه‌پشانده‌ان و هه‌ر جێره‌
ئه‌که‌ته‌کی به‌ره‌نگاریی بێ ده‌سته‌وه‌ده‌گرته‌ و په‌نای بێ ده‌بات لێ ده‌ی
ده‌سه‌له‌ تداره‌تی و ده‌سه‌له‌ تداران.

لێ وه‌ها ده‌خه‌کی کارساتبار. که‌ خزمه‌تگوزارییه‌ گه‌شتیه‌کان تا
نزمترین ئاست دابه‌زیون، باج و رسومات تا به‌رزترین ئاست
به‌رزکراونه‌ته‌وه‌، مووچه‌ش بێ ئه‌وه‌ جێره‌یه‌، مره‌ف ئاخه‌زه‌که‌ نه‌کا و ده‌نگ
هه‌به‌به‌ته‌، ناهه‌زایه‌تی تونده‌ی ئاسته‌وه‌ و ئاشکاوانه‌
ده‌رنه‌به‌ته‌ و ته‌وه‌یه‌ی خه‌ی لێ خه‌پشانده‌ان و هه‌ر ئه‌که‌ته‌کی دیکه‌ی
به‌ره‌نگارییدا به‌رجه‌سته‌ نه‌کاته‌، ده‌توانه‌ته‌ چ ئومه‌ده‌ و خه‌ونه‌کی هه‌به‌ته‌
و ده‌توانه‌ته‌ قسه‌ لێ چ ئیراده‌ و ئازادییه‌که‌ بکاته‌! به‌هه‌وه‌ستیه‌ و
به‌ده‌نگیه‌ی لێ ئاست وه‌ها ده‌خه‌که‌ ده‌توانه‌ته‌ جگه‌ لێ که‌وته‌ن، به‌یماری و
که‌وته‌نی بوون و که‌ینه‌وه‌یه‌ی مره‌یه‌، چ ناوه‌کی دیکه‌ و چ ته‌فسیره‌کی
دیکه‌ی هه‌به‌ته‌!

که‌رکووک. . ده‌وته‌مینه‌ فیه‌ستیه‌ی نه‌ه‌وه‌وه‌یه‌ی شانه‌ی شه‌قام به‌ره‌وه‌چوو. . کامه‌ران حاجی ئه‌لیاس

کاته‌ به‌سه‌ر هه‌وه‌یه‌ و ئه‌ده‌یه‌ی کوردی ده‌که‌ته‌، ناکه‌ته‌ به‌سه‌ر لێ هه‌وه‌یه‌ و
ئه‌ده‌یه‌ی شاری که‌رکووک نه‌که‌ته‌، چونکه‌ هه‌وه‌یه‌ی که‌رکووک په‌که‌یه‌کی
به‌هه‌زی نه‌وه‌ هه‌وه‌یه‌ و ئه‌ده‌یه‌ی کوردیه‌، به‌نموونه‌ کاته‌ به‌سه‌ر لێ هه‌وه‌یه‌ی

گه‌رانی و موزیکی کوردی ده‌که‌ین ئه‌وا مامه‌ستای مقامات هونه‌رم‌ند
(عه‌لی مه‌ردان)، له‌لووتکه‌یه‌ وکه‌و په‌شنگ باسی له‌وه‌ده‌که‌رت به‌ه‌مان
شه‌وه‌ی به‌ هونه‌رم‌ندان (حسه‌ن عه‌لی، شوکورمسته‌فا، سه‌ح
داوده‌....).

کاته‌ باس له‌ هونه‌ری سینه‌ما و شانه‌ و درامای کوردی ده‌که‌ین ئه‌وا
شانه‌ی که‌رکه‌وه‌که‌رکه‌کی گه‌نی له‌ نه‌و کاروانی مه‌ژوه‌ی شانه‌ی کوردی
بوونی هه‌یه‌ و کاته‌ باس له‌ شانه‌کارانی کوردستان ده‌که‌ین ناب‌
هونه‌رم‌ندان (سه‌مان فایقه‌، د. فازل جاف، جیهاد ده‌پاک، ج‌لیل
زه‌نگه‌نه‌، عه‌لی که‌ریم، ده‌هاوره‌ زه‌نگه‌نه‌، مه‌هدی ئومه‌ده‌، شانه‌ر ئه‌حمه‌ده‌
، عالیه‌ مه‌ده‌ ئه‌مین، مه‌ریوان زه‌نگه‌نه‌، سه‌لام زه‌نگه‌نه‌، نه‌ژاد
نه‌جم، شه‌که‌ عومه‌ره‌، چنه‌ره‌ عه‌زه‌دین، هه‌واره‌ فارس، سیراون به‌لاف، سه‌لام
زه‌نگه‌نه‌، عه‌بدوه‌ا که‌کی. له‌بیر به‌که‌ین له‌گه‌ه‌ چه‌ندانی تر به‌داوای
له‌بووردن که‌ له‌ره‌دا ناکه‌رت ناوی هه‌ره‌مه‌وویان به‌ه‌نم. .
هونه‌رم‌ندانی که‌رکه‌وه‌که‌ له‌هه‌موو بارده‌خکه‌ دا، نه‌وه‌ستان به‌هه‌ره‌
شه‌وازه‌که‌ بووبه‌ت خزمه‌تی هونه‌ری شانه‌یان کردوه‌ هه‌میشه‌ له‌ چالاکی
شانه‌یی به‌رده‌وامیان هه‌بووه‌ به‌یه‌ مایه‌ی ره‌زوده‌ست خه‌شیه‌.

له‌ئه‌ستادا له‌ شاری که‌رکه‌وه‌که‌، چه‌ندین ته‌پ و گروپی شانه‌یی بوونیان
هه‌یه‌ زه‌چه‌الاکن له‌داوای کردنه‌وه‌ی په‌یمانه‌گی هونه‌ره‌ جوانه‌کان
له‌شاره‌که‌دا، ته‌که‌انه‌کی به‌شته‌ری به‌ ته‌تی شانه‌ی شار داوه‌ چه‌ندین
شانه‌کاری گه‌نج له‌ گه‌ه‌پانه‌که‌انه‌دا بوونیان هه‌یه‌ له‌گه‌ه‌ ته‌په‌
شانه‌یه‌که‌انی تر سه‌پانه‌به‌ناوی کوردستان وه‌ه‌راق به‌شه‌داری
فیه‌ستیفا شانه‌یه‌که‌انه‌ له‌سه‌ر ئه‌ستی ناوه‌ ده‌ره‌وه‌ی عه‌راق ده‌که‌نه‌ جگه‌
له‌وه‌ش له‌زه‌ره‌به‌ی فه‌سته‌یفانه‌که‌انه‌ به‌خه‌ته‌ ده‌گه‌ه‌نه‌وه‌ شاری که‌رکه‌وه‌که‌
ئه‌وه‌ش له‌په‌ته‌یه‌کی په‌شنگدار به‌شانه‌ی کوردی ئه‌وه‌ی مه‌نه‌درکی په‌ده‌که‌مه‌
هاوکارییه‌کی به‌ش له‌نه‌وان خوه‌ی شانه‌کارانی شاره‌که‌دا هه‌یه‌
له‌هه‌ره‌فه‌سته‌یفانه‌که‌دا هه‌ره‌مه‌وویان وکه‌و یه‌که‌ گروپ کار ده‌که‌نه‌ ئه‌گه‌ره‌
که‌شه‌وه‌گه‌فه‌که‌ هه‌به‌ت، له‌کاته‌ی بوونی فه‌سته‌یفانه‌که‌ هه‌مه‌وویان له‌خزمه‌ت
فه‌سته‌یفانه‌که‌ ده‌به‌نه‌ له‌گه‌ه‌ بوونی هه‌ماه‌ه‌نگیه‌کی به‌ش له‌ نه‌وان
شانه‌کارانی گه‌نج و شانه‌کار به‌ ئه‌زمه‌ونه‌که‌انه‌ ئه‌وه‌ش مایه‌ی ره‌ز
وده‌ست خه‌شیه‌.

له‌شاری که‌رکه‌وه‌که‌ سه‌پانه‌ چه‌ندین فه‌سته‌یفانه‌ی شانه‌یی هه‌مه‌ج‌ره‌
سازده‌که‌رت وکه‌و فه‌سته‌یفانه‌ی شانه‌یی ناوه‌ه‌ فه‌سته‌یفانه‌ شه‌قام چه‌ندانی
تر. زه‌ره‌جاریش له‌ره‌گه‌ی فه‌سته‌یفانه‌که‌انه‌وه‌ کوردستانی بوونی شاری
که‌رکه‌وه‌کیان سه‌له‌ماندوه‌ وکه‌و ئه‌وه‌ی له‌ دووه‌مه‌ن خوه‌لی فه‌سته‌یفانه‌ی
شانه‌ی که‌رکه‌وه‌که‌ بینه‌مان کاته‌ شانه‌کاری هه‌ره‌چواره‌ پارچه‌ی کوردستان
له‌ره‌گه‌ی نه‌مایشه‌که‌انیان ئاماده‌ی فه‌سته‌یفانه‌که‌ بوون به‌ره‌مه‌که‌انی
خه‌پانه‌ له‌وه‌ شاره‌ نه‌مایش کرد، به‌گومان ئاماده‌بوونی هونه‌رم‌ندانی

شەهەڵەڵە یەسان لە رەژەڵەڵەتە

ناوچه است و کتایید کی! . . ء بدولت حمان گورکی

له مژوودا خوځندوومان ته و ک دیکتاتوریه کان له زر حاکمات له چیرک کاندا "دستپیکر" بوون، بام "ته واوکړ" نه بوون! نه مشرک و ریشی له پناسه دیکتاتوریه و بزکردنه و ی ئاستی هشیاری و وریای گلدان هی. ئیرانی ژر دسماتی ئاخوندان له م پر نسپه بنده تیپه بدوور نه بوو و نیی. کسانو وک حمله مازا په هلو و خومینه و خامنه یی دستپیکری دیکتاتوریه خپان بوون، بام وک بینیمان له سالی ۱۹۷۹ د یکه کیان له لایان خپک و رووخنرا و ئو ویتریان، وات دیکتاتوریه تی مژه بی ویلای تی فقهی له سر دسستی گل بر و ووخاندنه! له راستیدا گل "ته واوکړ" چیرک کانن، چونکه زانست و فلسفه به درژای مژوو چن دین جار نه مپان نشان داو!

با نه چینه رابردووی دوور و نموننه نه مپنه ی نه م یاسا سلم نراو، نه و شنه ی له رژی ۷ نه کت بر و له رژه نه تی ناوچه است دسستی پکردو و سرنجی ه مووانی به لای خپ راکه شاو! ته وانینه کی قوو به نه م باب ته د مانگه نه نه س رچاو ی نه و راستیه و ر وای ته نه م یاسا به به روونی نشان ددات!

رژمه ئیران له سرر تای دام زرانندی و (۱۹۷۹) د رک و تنی خپ به سرکو تکر دنی "زادیه کان" له ئیران دستپیکر و بر د وامبوونی خپ له سر بنده مای "شفرشی" و ه نارد کردنی قیران کان به د ر و ی سنوور کان داشت. بینیمان له سر نه م بنده مای، شپه هشت سالی ئیران و عراقی هگیرساند. له رگه ی بنده مای (نسد) و دیکتاتوریه تی به سر گلی سوریدا سپاند. له لوبنان له ژر ناوی (حیزبوله) رگی داکوتا و تیریزم و شخوازی هگیرساند. له فله ستین (گروپی به و کالته) ی دروستکرد و بوو به بنده مای نه و شپه ی نه ستا دپینن. له و تانیتیش به "تیرر و بناژخوازی" دسستی کرد به ه شکردن و راکه شانی خپ کانیتر به پاراستنی دسماتی دیکتاتوریه له ئیران!

چند پرسیارکی بنده تی!

با بیه نه نه برچاو ک نه گر رژمه کی له مشو ی له ئیران نه هاتبا ی ته سر کار یان نه ه نرای ته سر کار چ د بوو؟ یان بیه نه نه برچاو نه گر دسماتی دیکتاتور کان له ئیران، سرما ی و تکی ۸۵ میلین ک سیان نه دزیا چ د بوو؟ له کتاییدا نه و

بھائی، بچاؤ کا ٹیگر "مقاومتی ٹران" نہ بویا، چ بسا رہا ناوچکا و کامیابی جیہا نیدا دھات؟

ئۇ مانا ئۇ پىرسىياڭىلارنىڭ لى دەرگى ھەموو ماڭا كىيان داۋى بىلەن ئۇستازىنىڭ؟ خەلقنى ئۇران و ئاۋچىلىق و جىھان بىلەن دۈيە "ۋەلىمىدەن" دا دىگەن. بىلەن دىن ئايىلىنىڭ "دىدەن زىنەت" و ۋەلىمى خەيان سەردىن خەن! دىرەنگە يان زۈۋى ئۇمە روۋدەت، بىلەن ئام ناسوتەت و ئافەتەت! سىياسەت سەزەن لىگە دىكتاتورىيە ئاينى!

بەخسارناسی "سیاسەتی سازان لەگەڵ دیکتاتۆریەتی ویلایەتی فەقێهی" ئێو مان بەسە سەیری دەخی عەراق بکەین کە بەر لە هەر شتیک، بەرهەمی ئێم سیاسەتیی و ئێگەر رەگری لە بەرانبەریدا نەکرەت، دەخەڵ زەر لەوێ لوبنان و فەلەستین خراپتر دەبێت!

چونکە فەق و فەقەسازی و فریوکارییەکانی رژیمی ئاخوندان زەر زیاتر لە ئاستی کردووی دەوڵەتانی رەژئاوایی یان عەرەبی. ئێم دەوڵەتانی هەر ئێگەر کەدا، ئێگەر خەیان لە تەنێشت گەل و موقاوەتی ئێراندا نەدەزناو، دەوڵەت و دەوڵەت نەجامەکە، بەرەوپەشەو چوونی رژیمی فەرەخواز و شەرفەشی ویلایەتی فەقێهی.

لښمېدواييانډا ژبې نښانې چې ځېمېس چې نن، فرماندې پېشوي ناته، ل و تار و شايد تيدانېكي بېنرخدا، وېې اي پيشانداني سېري مار شېخوازكې، چېختي لېوې كړدوې كې “رژېمي ئېران ناوېندي حاشا هڅې نښې ناسې قامگيري و ئاژاوې گڼېيې لې ناوچې كېدا”. بېېنېز چې نن و تې: “رژېمي ئېران سې قامگيري رېژېمې ماتې ناوې استي تېكداوې و تيرېر و توندوېي بې دېروېي سنوورې كاني ئېران هېناردې كړدوې هېتا باډېستېوونې شووشېيې كې خې بيارېزېت و ئېمېش، لې هېچ شوېنډېكدا وېك پرسې فېلېستين بېرچاو ناكېويت”. سېبارېت بې بارودېخې روو لې تېقېنډوېي ناو ئېرانېش و تې: “ئېران بې تېكېنډوېي كې لې ستېمكاري، شپرزېي ئابووري، بېتوانايي و گڼېندېي وېك بېمېكې كاتي وايې. رووداوې كاني وېك كېمېكېوژي ساېي 1367 (1988) و دېستنېشانكړدني ئېبراهيم رېئېسي، تېنېا رېگېخېشكېر بوو بې ئېم تېكېلې كاتېيې. راپېېني ساېي ۱۴۰۱ (2022) سېرېي اي زيانې زېري گيانې، لېكترازانې هېزي دېسېماتدار و هېروېها ئيرادېي خېكې ئېران بې گڼېانكاري نېشان دا”.

[illegible]

شەخسەى كارساتبار لە غەززە تەدەپەت، بە پشتبەستن بە كەدەنگى
پەرسەندووى بىروەى نەودەوتەى سەبارت بە شەخووزى و رەى
تەكدەرانەى رەژىمى ئەران لەم قەيرانەدا، "چارەسەرى دوو دەوتەى"
بە گەشتەن بە ئاشتەيەكى بەردەوام لە رەژەتەتەى ناوچەست،
سەنەكە لە ژەر خە و خەمەيش دەركەوتوو و لە هەموو كاتەك
زىاتر بووتە "پەويست". ئەو شەو كە چارەسەر بە كەشەكە كە بەتەز
مەحمود عەباس (ئەبو مازن) سەرەكى حكومەتەى فەلەستىن، لەگەى ياسر
عەرەفاتەى دەستەى دەرینى خە و يەكەك لە دامەزرەنەرانى، لەسەر
بەنەمەى رەكەوتەنە نەودەوتەتەيەكان باسى كردوو. ئەم پەويستەى
لەمدوایانەدا لە كەبوونەوى بەپەلەى سەركردە عەرەبى و
ئەسلاميەكان پەشتەاستكرايەو و رەژىمى شەخووزى ويلايەتەى فەقەه
دەزەتەى!

عەبدولقەمان گەوركەى، نووسەر و شەخەكارەى سياسى

لە خوێندنەوەیدا ئەرەقى شەرم لەدەچەا... هونەر قاسم

لەخەندنەوى گوتارى بەاوكراوى سەر پەگەى دەنگەكان >ئاخر تەتە بە
چى دەكەيتەو؟< وەكو خەنەرەك ئەرەقى شەرم لەدەتكا كە گوايا چەن
ئەو پەگە پەشكەوتووخوازەى دەنگەكان كە دەيان گوتارى دەزەنگ و
مەكاوولكارى بەاوكردوو تە با بەتە ئاوهالە بەا و دەكاتەو كە
بەهانە بە كوشتەى هەزاران مندەانى بە گوناھ دەهەنەتەو كە هەچ
لە سياسەت و جەنگ نازانە، دەيكاتە بيانويەك بە كاوەلكرەنى
بیمارستان و مەكتەب و مزگەوت و كەسە، هەرجى مەقى بە وێژدان و
دەروندروست هەيە لە جیهاندا سەرکەنەى دەكات؛ هەر لە يابانەو تا
بەرازىل لە بەدینەو تا دیندار تەنانەت جوو ناسياسیەکانیش، ئەم
رەوادانە بە كوشتارى سەفیل بە دەیان هەزار مەقە لە گەورە و بچوك و
پیرەمەردو ژن و پیاو، زەر دوور لە مەلەى نووسین و قەتەمەو،
گرنگ نەى شوێنەوتەى رەژەتەتەى بیتەيان رەژاوا، سامیرى يان دەلار،

رەش يان سىپى، ئۇنى دىگوز رەت تاوانىكى گۆرۈ قىزىقۇنۇ لى جىنەسايىدى توخىمى مەقدا؛ يادى كىمىباران و مەزۇمىيەتى گەلى كوردمان دىخاتىو، ئۇمن نە غارىبى دىزانم نە غەلى قەرداخى دىناسم بىمام خە ئىگەر كەنەلى جەزىرە و على قەرداخى لای كاكى پارەزىرى دىسەتەتى ملهه و ئىمپىريالىست و كاولكاران هېچ مسداقەت و ئەرزشيان نەبەت ئۇوا لى جىهاندا بى پەچەوانىوۈيەو لای مليەنەھا خەلك جەى متمانەو بىستنى ھەواۋى گىرنگە جەراوۋىرەكانن، وەكو مىدىا لى گەشە نىگە پەچەوانەو جىاوازانەكانەو خەلك بى دواى ھەواۋى راستدا دىگەتە، ئەمىركا و روسىا يان بىلەكى رەژئاواو رەژەتەت پەيان خەش بەت يان پەيان ناخەشە بگوتەت دىيانەوۈت ئەودىوى رووداۋەكان بزانن، كورد بىررەۋەندى لىگەتە هېچ كەسدا نىيە، بىس شاخەكانى ھەيە پىشتىوانى لى بىكەت، پەيمانى لىزان و بىلفەتەش ھەلەلەين ئۇو زەلەزانەوۈ كەشرا كە كوردستانىان بى دىردى فەلەستىن بىرد، دواتر ئۇو برادەرە كە ئاۋھا سوكاپەتى بىو زانايە كوردە دىكەت دىبوو ئۇو بزانەت لى لاپەكى تەروۈ بى كورد جەى شانازىە كە سەرەكى زانايەنى ئاينى جىهان كورد بەت و لىو پەلە بىرەزەدا بەت دىبەت ئەزى لى بگىرىن بى خاترى كەسايەتى نەتەۋەكەمان بىچى ئەمە بىيەكتە شكاندن ئۇۋەندە ئازاينە؟ ھىوادارىن وەكو ئاپە سەرى ئەۋىش نەخەن.

ئۇمن واى نابىنم كەسى نوسىارى ئۇو گوتارە بىلەين بەت بىكەكو وەك دىمراسەتى جىنەسايە دىردەكەۋە و دىدوۈ، بىس ئۇۋەى لام جەى سەرنجە چەن بى زمانى شىرىنى كوردى رەوايى دىدرەت بى كوشتارو قەتەۋەام؟ ئۇۋەى زانىومانە سوپاكان بىرامبەر يەكتەرى شەتە دىكەن نەك يەخەى خەكەكى بىدەسەتەت بگىرن و رقى خەيانىان پە بىئەرن و لىئاويان بىەن بى بىرچاۋى جىهانەۋە بىئەۋەى ئۇو رەكخراۋە دىرەزانەى بى ناۋى مافى مەقەۋە دىدوان هېچ ھەۋەستەكىان ھەبەت و خەيان كە كىردوۋە وەكو ئۇۋەى ئۇو ھەزاران مەندەۋە بىتاۋانە مەقە نەبن! كورد گەلەك نەھامەتى و مەۋەرانى و كوشتارى چەشتوۋە لىلەين دىسەتەتى ئۇو وەتانەى تەپىدا بوونىان ھەيە بى چەكى رەژئاوايى، بىرسەتى و نەبوونىشى زەر چەشتوۋە وەكو گەمارەى ئابوورى ۶ سەۋەى نەۋەدەكان بىدەستە مادلەن ئەلبرەيت لى باشورى كوردستان كە خانەۋادەى وا ھەبوون لى رەژەكدا نانەكىان بى ۵ سەرخەزان ھەبو بىخەن، ھەبوو مەندەى خەى دىفرەشت. كورد ھەمىشە لىگەتە چەۋساۋەدايە، ئۇۋەى لى خاك و ئاۋى دىرەراۋەو مافى ژيانىشى پە نادىرەت، نەك ئۇو دىسەلەتە ئىستەيمارىانەى گەمە بى جىهان دىكەن و جارەكە كەرنەنا بىاۋەكەنەۋەو جارەكە سون و كۆلەلە و جارەكە قەتە و عام و گىرفتە نەۋان دىۋەتەن و دابەشكەردىيان و بى شەدەانىان.

ياساكانى سروشت زړ وړدو رڼوان و جوانن، ببينن هـر شتـك لـسـر
گـنـدـى و ناحـق بنيات بنـرت لـ كـتـايدا هـر دـمـمـت، سـر زـوـيش
هـنـدـه فراوانـه جـگـاى هـمـوـو مـرـقـى كـى تـدا دـبـتـوـو بـ كـرامـت و
بـومـت بـزى، ئـتر ئـم شـو و كوشتارو كاولكارىـتـان لـ پـاى چـى؟ بـ
واز ناـهـنـن بـ شـوـى ئـشتـيانـه هـمـوـو نـتـوـو و ئـايدـياو ئـاينـهـكان
پـكـوـو بـزـين؟ سامان و زړوى گـلان تـسـلـيمـى خـاوـنـهـكانـيان بـكـنـو
نـكـ بـيانـكوژن، بـ لـسـر رـنـگ و پـپـو يـكـترى دـخـن، خـ ئـم زـوـيـه
تـاپـى كـسـنـيـه درـنـگ يـان زوـو هـمـوـو مـان هـر بـ جـى دـهـهـيـن،
لـوـتـى فـامـان كـردوـو تـو و باوبـا پـيرانـمان دـيـن: ئـم دنـيا يـه
قـد ئـهـرـيـمـنـى لـ نـابـت، ناـهـنـن تـاوـك بـ پـشـوـو چـاو لـكـنـرت،
بـمـام ئـا يـا لـ راسـتـيدا ئـا يـا ژـيان ئـو مانـايـى هـيـه؟

به سهرى خـتـه ماشاى ژيان مهـكه . . فـرـهـاد كـرـيـم

تـه سـهـرى سـهـرى مـرـقـى كـه بـزانـه چـه نـد سـهـيرـه سـهـرى مـرـقـى
خـاوـهـن سـهـرـكـه و هـزار سـهـر لـه سـهـرى مـرـقـى جـوانـترـه سـهـرى سـهـگ
سـهـرى مـارو مـهـيـمـون و شـرـه سـهـرى خـى نـيـه سـهـرى تـره سـهـرى مـرـقـى
سـهـرى مـرـقـى لـه سـهـرى كـتر چـوـبـايـه ئـهـشـقى ئـاسـمان دـهـبـوـوين
سـهـرى مـرـقـى لـه سـهـرى مـاسـى چـوـبـايـه ئـهـشـقى ئـاو دـهـبـوـوين
سـهـرى مـرـقـى لـه سـهـرى سـهـگ چـوـبـايـه ئـهـشـقى زـهـوى دـهـبـوـوين
دـهـريا و زـهـوى و ئـاسـمان تـژى دـهـبـوـون لـه ژـيان
سـهـرى مـرـقـى بـهـرـهـى جـهـنـگـه ژـيانـى لـ زـيـادـهـو دـهـيـبـهـخـشـه بـه مـردن
بـمـرـين كـرـى ژـيان نـادـهـين گـيرـدـه نـابـين بـه گـرانـبـوـونـى هـهـنـاسـه
بـمـرـين كـشـه ناخـهـيـنـه ناو ژـيان
مـردن پـشـوودانـكـه هـهـوا يـ تـاريـكى مـرـقـى ناگـا
نـهـمـرـين مـرـقـى دـهـما نـخوا
نـهـمـرـين زـهـوى و ئـاسـمان و دـهـريا لـه تـينـوـتـيدا دـهـخـنـكـان
دـهـسوـوتـه ژـيان، سـوـپـاس مـردن جـنـنـهـهـشـتـين نـهـمـرد ژـيان
مـردن نـهـيـهـشـتـه بـين بـه پـوـوشـى دـهـمـباو بـين بـه گـا تـهـجـا يـ مـرـقـى خوا
پـوـيـسـتم بـه مـردنـكـى خـرايـه، خـرا تـر بـت لـه مـردن
دـواى مـردن تـامـى نامـنـت مـردن، مـردن نـهـمـنـت ژـيان دـهـمـرـت

ژیان گځ رانیه کی سارده گوځگر نیه له ناو مردندا
بځده نگیه کی سامناکه مردن له ناو ژیاندا
له تاریکی فوو له چرا و گځ رانی بځ مردن گوت مځف
مردن بازارا ځکی گه وره یه، پارچه کانی مځف به خځا یی کځکه وه بځبه ها
بووه هیچ ناکات
دژی سروشتی مځفم ژیانی فرځشته مردن، شانازی به مردن ده کاو فشه
ژیان

همیشه به مردنم گوتووه شو شاد، رځژ باش ژیان
مځف به که ځکی ژیان نایهت بځ مردن ده ستنادات
ده مځف و ژیان فځرنا بځت، فځره ژیان نابځت و ده مځف
مردوو به که ځکی ژیان نایهت، مځف فځر نابځت بځت
ئاسان نیه فځر بوون له خوځنیه تی مردن، مردنی به رزه له خوځنی
به سهری سه گه کهم ته ماشای ژیانم کرد چند جوانه ژیان به
خځشویستیه وه

پاک کردنه وهی دهو ځ خوځنی مځف

گځا ینی دهو ځ سهری مځف

شو شاد مردن

سه گه کهم له خځم خځشتر دهو ځ در ځ له گهل چاوه کانی ناکات

رځژ باش ژیان

ځ

ځ